

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

15. října 2015 *

„Řízení o předběžné otázce — Úředníci — Služební řád — Články 73, 78 a 85a — Dopravní nehoda — Vnitrostátní právo, které zavádí režim objektivní odpovědnosti — Postoupení práv na Evropskou unii — Pojem ‚třetí strana‘ — Autonomní pojem unijního práva — Pojem, který označuje každého, kdo má podle vnitrostátního práva povinnost nahradit škodu vzniklou oběti nebo oprávněným osobám — Dávky, které nejdou v konečném důsledku k tíži Unie“

Ve věci C-494/14,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Belgie) ze dne 13. října 2014, došlým Soudnímu dvoru dne 6. listopadu 2014, v řízení

Evropská unie

proti

Axa Belgium SA,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení T. von Danwitz (zpravodaj), předseda čtvrtého senátu, vykonávající funkci předsedy pátého senátu, D. Šváby, A. Rosas, E. Juhász a C. Vajda, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Axa Belgium SA J. Oosterbosch, avocate,
- za belgickou vládu S. Vanriem, J.-C. Halleuxem a C. Pochet, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi T. S. Bohrem, jako zmocněncem, ve spolupráci s J.-L. Fagnartem, avocat,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: francouzština.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 73, 78 a 85a služebního řádu úředníků Evropských společenství zavedeného nařízením Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 ze dne 29. února 1968, kterým se stanoví služební řád úředníků a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství a zvláštní předpisy, které se dočasně uplatňují na úředníky Komise (Úř. věst. L 56, s. 1; Zvl. vyd. 01/02, s. 5), ve znění nařízení Rady (ESUO, EHS, Euratom) č. 781/98 ze dne 7. dubna 1998 (Úř. věst. L 113, s. 4, dále jen „služební řád“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Evropskou unií a společností Axa Belgium SA (dále jen „Axa Belgium“) ve věci náhrady částek, které z titulu výdajů na lékařské ošetření, náhrady odměny a invalidního důchodu vyplatila Evropská komise jednomu ze svých úředníků v návaznosti na dopravní nehodu, jejímiž účastníky byli dotyčný úředník a pojištěnec společnosti Axa Belgium.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Článek 1a odst. 1 služebního řádu stanoví:

„Úředníci mají při uplatňování tohoto služebního řádu nárok na rovné zacházení bez přímé či nepřímé diskriminace na základě rasy, politického, filozofického nebo náboženského přesvědčení, pohlaví nebo sexuální orientace, aniž jsou dotčena příslušná ustanovení vyžadující zvláštní rodinný stav.“

- 4 Podle článku 73 služebního řádu platí:

„1. Počínaje dnem vstupu do služby je úředník pojištěn pro případ nemoci z povolání nebo úrazu způsobem stanoveným v pravidlech vypracovaných společnou dohodou orgánů Společenství po projednání s výborem pro služební řád. Na pojištění pro případ nemoci nebo úrazu mimo službu přispívá částkou do výše 0,1 % základního platu.“

Tato pravidla stanoví případy, na které se pojištění nevztahuje.

2. Zaručené dávky jsou následující:

[...]

- b) v případě celkové trvalé invalidity:

Výplata úředníkovi jednorázové částky rovnající se osminásobku ročního základního platu vypočtená na základě výše platu pobíraného během dvanácti měsíců před úrazem;

[...]“

- 5 Článek 78 služebního řádu stanoví:

„Za podmínek stanovených v člancích 13 až 16 přílohy VIII má úředník nárok na invalidní důchod, pokud je v trvalé pracovní neschopnosti a z toho důvodu nemůže plnit služební povinnosti odpovídající pracovnímu místu v jeho funkčním zařazení.“

Pokud invalidita nastala následkem úrazu během výkonu nebo v souvislosti s výkonem funkce, následkem nemoci z povolání nebo veřejně prospěšné činnosti nebo při nasazování vlastního života pro záchranu jiného lidského života, činí invalidní důchod 70 % základního platu úředníka.

[...]

Invalidní důchod se vypočte ze základního platu, který by úředník pobíral ve své platové třídě, pokud by ve službě setrval až do doby vyplacení důchodu.

Invalidní důchod nesmí být nižší než 120 % částky životního minima.

[...]“

6 Článek 85a téhož služebního řádu zní:

„1. Způsobí-li třetí strana úmrtí, úraz nebo nemoc osoby, na níž se vztahuje tento služební řád, přecházejí práva oběti nebo oprávněných osob vůči třetí straně, včetně práva žaloby, automaticky na Společenství v mezích závazků, které Společenstvím v důsledku takového případu úmrtí, úrazu nebo nemoci vyvstanou podle služebního řádu.

2. Postoupení podle odstavce 1 se vztahuje mimo jiné na:

— odměny vyplácené úředníkovi během dočasné neschopnosti vykonávat služební povinnosti v souladu s článkem 59,

[...]

— dávky vyplacené podle článků 72 a 73 a prováděcích ustanovení k nim, týkajících se pojištění pro případ nemoci a úrazu,

[...]

— invalidní důchody vyplacené v případě úrazu nebo nemoci s následkem trvalé invalidity bránící úředníkovi vykonávat jeho služební povinnosti,

[...]

3. Na Společenství však nepřechází ta část práv na náhradu škody v oblasti čistě osobních škod, jako je náhrada nemateriálních škod, bolestné nebo náhrada za zmrzačení a ztížení společenského uplatnění, která převyšuje příspěvek poskytnutý z tohoto titulu podle článku 73.

4. Ustanovení odstavců 1, 2 a 3 nejsou na překážku podání žaloby Společenstvími.“

Belgické právo

7 Článek 29a odst. 1 zákona ze dne 21. listopadu 1989 o povinném pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel (loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs, *Moniteur belge* ze dne 8. prosince 1989, s. 20122, dále jen „zákon ze dne 21. listopadu 1989“), stanoví:

„V případě, že na některém z míst uvedených v čl. 2 odst. 1 tohoto zákona dojde k dopravní nehodě, na které se bude podílet jedno nebo více motorových vozidel, hradí všechny škody, s výjimkou škody a újmy vzniklé řidičům jednotlivých motorových vozidel podílejících se na nehodě, vyplývající ze

zranění nebo z úmrtí a vzniklé obětí a oprávněným osobám, včetně škod na ošacení, solidárně pojistitelé, kteří v souladu s tímto zákonem kryjí odpovědnost vlastníka, řidiče nebo držitele motorových vozidel. Toto ustanovení se uplatní i tehdy, způsobil-li řidič škodu úmyslně.

[...]

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 8 Dne 28. května 2002 byla M.D. Corrazzini, úřednice Komise, jako chodkyně vážně zraněna při dopravní nehodě, jejímž účastníkem byl i M. Kohaila, pojištěnec společnosti Axa Belgium. Při policejním vyšetřování, jež proběhlo po této nehodě, nebylo prokázáno, že by se M. Kohaila dopustil úmyslného trestného činu. Tento závěr byl potvrzen i v občanskoprávním řízení před předkládajícím soudem.
- 9 Dne 6. listopadu 2003 uznal výbor pro otázky invalidity zřízený při Komisi M.D. Corrazzini za osobu v trvalé pracovní neschopnosti, která z toho důvodu nemůže plnit služební povinnosti, takže dne 3. prosince 2003 odešla do důchodu a s účinky od 1. ledna 2004 jí byl přiznán invalidní důchod podle čl. 78 druhého pododstavce služebního řádu.
- 10 Komise uhradila výdaje na lékařské ošetření M.D. Corrazzini a po uplynutí doby od 28. května 2002 do 1. ledna 2004, po kterou jí nadále vyplácela odměnu za práci, začala uvedené úřednici vyplácet invalidní důchod.
- 11 Dne 27. června 2002 zaslala Komise společnosti Axa Belgium dopis, ve kterém jí oznámila, že na Komisi přešla práva M.D. Corrazzini. Dne 20. září 2004 tento orgán požádal společnost Axa Belgium, aby mu nahradila částky, které M.D. Corrazzini již vyplatil.
- 12 Vzhledem k tomu, že Axa Belgium odmítla tyto částky uhradit, a to z důvodu, že Komise neprokázala odpovědnost jejího pojištěnce, podal uvedený orgán proti společnosti Axa Belgium k belgickým soudům žalobu, kterou opřel především o článek 29a zákona ze dne 21. listopadu 1989. Tribunal de police de Bruxelles rozsudkem ze dne 6. ledna 2012 tuto žalobu Komise zamítl. Proti tomuto rozsudku podala Unie zastoupená Komisí k tribunal de première instance francophone de Bruxelles, předkládajícímu soudu, odvolání, v němž se domáhala toho, aby společnosti Axa Belgium byla uložena povinnost uhradit jí částku 392 650,14 eur z titulu výdajů na lékařské ošetření vyplacených M.D. Corrazzini, vyplacené náhrady odměny M.D. Corrazzini za období od 25. května 2002 do 31. prosince 2003 a invalidního důchodu za období od 1. ledna 2004 do srpna 2012, jakož i částky 167 970,03 eur na vyplácení příspěvků v invaliditě od 1. září 2012.
- 13 V řízení před předkládajícím soudem společnost Axa Belgium tvrdí, že Unie nemůže platně tvrdit, že na ni přešla práva M.D. Corrazzini, jelikož podle článku 85a služebního řádu lze subrogační žalobu podat jen proti odpovědné třetí straně. Podle společnosti Axa Belgium přitom odpovědnost jejího pojištěnce za nehodu nebyla prokázána. Předkládající soud si proto klade otázku, jaký je přesný rozsah pojmu „třetí strana“ použitého v článku 85a služebního řádu.
- 14 Předkládající soud má dále za to, že náhrady invalidního důchodu, který Unie vyplácela M.D. Corrazzini, se v každém případě nelze domáhat na základě subrogační žaloby podle čl. 85a odst. 1 služebního řádu, neboť Unie, na kterou přešla práva oběti, se nemůže domáhat více práv, než kolik měla oběť vůči „třetí straně“ podle použitelného vnitrostátního práva. Na invalidní důchod, který Unie přiznala M.D. Corrazzini, se přitom nevztahuje povinnost nahradit škodu, kterou má podle článku 29a zákona ze dne 21. listopadu 1989 společnost Axa Belgium vůči M.D. Corrazzini, jelikož tento invalidní důchod je podle vnitrostátní judikatury odlišný a nezávislý na skutečně utrpěné újmě vzniklé M.D. Corrazzini.

- 15 Náhrady invalidního důchodu, který Unie vyplatila M. D. Corrazzini, by se podle předkládajícího soudu mělo naproti tomu být v zásadě možné domáhat na základě přímé žaloby podle čl. 85a odst. 4 služebního řádu. V této souvislosti má předkládající soud za to, že nic nebrání tomu, aby byla Unie coby zaměstnavatel oběti kvalifikována jako „oprávněná osoba“ ve smyslu článku 29a zákona ze dne 21. listopadu 1989. Předkládající soud nicméně váhá, zda je splněna podmínka stanovená v citovaném článku, a sice že škoda musela vzniknout Unii osobně. V tomto ohledu poukazuje na to, že podle vnitrostátní judikatury může sice každý, kdo musí ke splnění smluvní, zákonné nebo správní povinnosti vyplatit určitou částku, podat žalobu proti odpovědné třetí straně, avšak z této možnosti jsou vyloučeny výdaje nebo dávky, které v závislosti na obsahu nebo rozsahu smlouvy, zákona nebo podzákonného předpisu musí v konečném důsledku zůstat k tíži toho, kdo se k nim zavázal nebo kdo je povinen je vyplatit na základě zákona nebo podzákonného předpisu.
- 16 Za těchto podmínek se tribunal de première instance francophone de Bruxelles rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Má být výraz ‚třetí strana‘ použitý v čl. 85a odst. 1 služebního řádu [...] vykládán v unijním právu autonomně, nebo odkazuje na význam, který má ve vnitrostátním právu?
- 2) Pokud má mít autonomní význam, má být vykládán tak, že se vztahuje na všechny osoby, které způsobily úmrtí, úraz nebo nemoc, nebo pouze na osobu, jejíž odpovědnost vznikla na základě jejího zavinění?
- 3) Pokud výraz ‚třetí strana‘ odkazuje na vnitrostátní právo, ukládá unijní právo vnitrostátnímu soudu povinnost vyhovět subrogační žalobě podané Evropskou unií v případě, kdy byl jeden z jejích zaměstnanců obětí dopravní nehody s účastí vozidla, jehož odpovědnost nebyla prokázána, a to vzhledem k tomu, že článek 29a zákona ze dne 21. listopadu 1989 o povinném pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel stanoví automatické odškodnění zranitelných účastníků ze strany pojistitelů, kteří kryjí odpovědnost vlastníků, řidičů nebo držitelů motorových vozidel zúčastněných na nehodě, aniž by odpovědnost těchto osob musela být prokázána?
- 4) Implikují obsah nebo systematika ustanovení služebního řádu [...], že výdaje vynaložené Evropskou unií podle článků 73 a 78 tohoto řádu musí v konečném důsledku zůstat k její tíži?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 17 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být pojem „třetí strana“ použitý v článku 85a služebního řádu vykládán v tom smyslu, že odkazuje na vnitrostátní právo použitelné na příčinu úmrtí, úrazu nebo nemoci ve smyslu tohoto ustanovení, anebo zda musí být tento pojem vykládán v unijním právním řádu autonomním a jednotným způsobem.
- 18 Úvodem je třeba připomenout, že podle judikatury Soudního dvora nemá článek 85a služebního řádu za cíl měnit vnitrostátní pravidla použitelná pro určení toho, zda a v jaké míře je založena odpovědnost třetí osoby, která je původcem škody. Odpovědnost posledně uvedené se řídí hmotněprávními pravidly, která musí obvykle použít vnitrostátní soud, na který se poškozený obrátí, to znamená v zásadě právními předpisy členského státu, na jehož území došlo ke škodě (rozsudek Clinique La Ramée a Winterthur, C-397/02, EU:C:2004:502, bod 17 a citovaná judikatura).
- 19 První otázku tudíž nelze chápat tak, že se týká hmotněprávních pravidel určujících, zda a v jaké míře je založena odpovědnost třetí osoby, která je původcem škody, neboť taková pravidla spadají do oblasti použitelného vnitrostátního práva. Účelem této otázky je spíše zjistit, zda pojem „třetí strana“ obsahuje

prvek, který by omezoval přechod práv podle článku 85a služebního řádu v závislosti na způsobu, jakým vnitrostátní právo rozlišuje mezi oběma mechanismy nahrazování škody obětmi nehod, a sice mechanismem založeným na odpovědnosti na straně jedné a mechanismem objektivního nahrazování škody na straně druhé, anebo zda musí být vykládán v unijním právním řádu autonomním a jednotným způsobem.

- 20 Na Unii totiž podle článku 85a služebního řádu přecházejí jen práva oběti nebo oprávněných osob, včetně práva žaloby, vůči „třetí straně“. Výklad tohoto pojmu povede tudíž k určení, zda má přechod práv podle článku 85a služebního řádu jednotný význam v celé Unii, anebo zda jeho význam závisí na kategoriích odpovědnosti vymezených vnitrostátním právem.
- 21 Je nutné poukázat na to, že podle ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá jak z požadavků jednotného použití unijního práva, tak ze zásady rovnosti, že znění ustanovení unijního práva, které výslovně neodkazuje na právo členských států za účelem vymezení svého smyslu a dosahu, musí být zpravidla vykládáno autonomním a jednotným způsobem v celé Unii, přičemž tento výklad je třeba nalézt s přihlédnutím ke kontextu tohoto ustanovení a k cíli sledovanému dotčenou právní úpravou (rozsudky *Deckmyn a Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, bod 14 a citovaná judikatura, jakož i *Modelo Continente Hipermercados*, C-343/13, EU:C:2015:146, bod 27 a citovaná judikatura).
- 22 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že čl. 85a odst. 1 služebního řádu v souvislosti s pojmem „třetí strana“ takový výslovný odkaz neobsahuje.
- 23 K určení, zda uvedený pojem musí být vykládán v unijním právním řádu autonomním a jednotným způsobem, je tudíž s ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 21 tohoto rozsudku třeba zohlednit normativní rámec, do něhož je zasazen článek 85a služebního řádu, přičemž účelem služebního řádu jako takového je upravit právní vztahy mezi evropskými orgány a jejich úředníky tak, že zakotvuje soubor vzájemných práv a povinností (v tomto smyslu viz rozsudek *Johannes*, C-430/97, EU:C:1999:293, bod 19).
- 24 Podle článku 1a služebního řádu mají úředníci při uplatňování tohoto služebního řádu nárok na rovné zacházení, což vyžaduje, aby služební řád byl v zásadě vykládán autonomním a jednotným způsobem v celé Unii.
- 25 Za těchto podmínek musí být pojem „třetí strana“ určující rozsah přechodu práv podle článku 85a služebního řádu vykládán tak, aby mohl být uplatňován jednotným způsobem v celé Unii.
- 26 Kdyby měl totiž přechod práv na základě výkladu pojmu „třetí strana“ záviset na způsobu, jakým jednotlivé vnitrostátní právní řády kvalifikují obdobné režimy nahrazování škody, tedy zda souvisí či nesouvisí s odpovědností, mohl by nastat stav nerovnosti zvýhodňující některé úředníky. Zatímco v případě, kdy by vnitrostátní právo kvalifikovalo povinnost třetí strany vůči úředníkovi jako povinnost odvíjející se od odpovědnosti, by práva úředníka na Unii přešla, byl by takový přechod vyloučen, kdyby vnitrostátní právo kvalifikovalo tutéž povinnost nahradit oběti škodu jako formálně oddělenou od náhrady škody. Hrozilo by tak, že by úředníkům, jichž by se netýkal přechod práv na Unii, mohla být tatáž újma nahrazena dvakrát, kdežto v případě úředníků, jejichž práva by na Unii přešla, by tomu tak nebylo.
- 27 Kdyby se tudíž na výklad pojmu „třetí strana“ vztahovaly kategorie stanovené vnitrostátním právem, hrozilo by, že by v případě vzniklé odpovědnosti přešla na Unii práva úředníka podle jednoho vnitrostátního práva, ale nikoli podle vnitrostátního práva jiného, což by vedlo k nerovnostem při uplatňování služebního řádu ve prospěch některých úředníků v závislosti na použitelném vnitrostátním právu.

- 28 Z toho vyplývá, že pojem „třetí strana“ použitý v čl. 85a odst. 1 služebního řádu musí být pro účely vymezení rozsahu přechodu práv podle téhož článku vykládán v unijním právním řádu autonomním a jednotným způsobem.

Ke druhé otázce

- 29 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda se pojem „třetí strana“ ve smyslu čl. 85a odst. 1 služebního řádu vztahuje jen na třetí osobu povinnou nahradit škodu, kterou dotčenému úředníkovi způsobila svým zaviněním, které vedlo ke vzniku škody, anebo na každého – včetně pojistitelů – kdo má podle vnitrostátního práva povinnost nahradit škodu vzniklou oběti nebo oprávněným osobám.
- 30 Pokud jde zprv o znění článku 85a služebního řádu, je nutno příkladmo poukázat na to, že ačkoli německá jazyková verze použitím výrazu „auf das Verschulden eines Dritten“ výslovně odkazuje na zavinění, anglická jazyková verze používá neutrálnější formulaci „způsobeny třetí stranou“ („caused by a third party“). Jiné jazykové verze, například španělská („imputable a un tercero“), francouzská („imputable à un tiers“), italská („imputabile a un terzo“), nizozemská („aan een derde is te wijten“) či portugalská („imputável a um terceiro“), odkazují na přičitatelnost, aniž se zmiňují o zavinění.
- 31 Podle ustálené judikatury Soudního dvora nemůže formulace použitá v jedné z jazykových verzí ustanovení unijního práva sloužit jako jediný základ pro výklad tohoto ustanovení ani jí nemůže být přiznána přednostní povaha před jinými jazykovými verzemi. Ustanovení unijního práva totiž musí být vykládána a používána jednotně na základě znění vypracovaných ve všech jazycích Unie. V případě rozdílů mezi různými jazykovými verzemi unijního práva musí být dotčené ustanovení vykládáno podle celkové systematiky a účelu právní úpravy, jejíž je součástí (rozsudek Léger, C-528/13, EU:C:2015:288, bod 35 a citovaná judikatura).
- 32 Z toho vyplývá, že s ohledem na odlišnosti mezi jednotlivými jazykovými verzemi článku 85a služebního řádu konstatované v bodě 29 tohoto rozsudku je třeba vyložit toto ustanovení zejména s ohledem na jeho účel.
- 33 Z ustálené judikatury Soudního dvora plyne, že účelem přechodu práv na Unii podle článku 85a služebního řádu je zamezit tomu, aby byl úředník odškodněn dvakrát za tutéž újmu. Má-li Unie v důsledku újmy vzniklé úředníkovi povinnost vyplatit mu plnění podle služebního řádu, lze riziku takového souběhu zabránit jen tím, že práva úředníka vůči třetí straně přejdou na Unii již samotnou škodnou událostí (v tomto smyslu viz rozsudky Royale belge, C-333/90, EU:C:1992:94, bod 9 a citovaná judikatura, jakož i Lucaccioni v. Komise, C-257/98 P, EU:C:1999:402, bod 20).
- 34 Tento účel lze zcela naplnit jen v případě, že se přechod práv podle citovaného článku vztahuje na systémy nahrazování škody obětím nehod bez ohledu na to, zda je dotčené vnitrostátní právo považuje za režim odpovědnosti za zavinění, nebo za jinou formu povinnosti nahradit škodu, a to i tehdy, když stanoví – stejně jako právní úprava dotčená ve věci v původním řízení – že třetí osoba má povinnost nahradit škodu zcela bez ohledu na zavinění.
- 35 S ohledem na účel přechodu práv podle článku 85a služebního řádu musí být pojem „třetí strana“ vykládán široce a nelze jej omezit jen na odpovědnost za zavinění.
- 36 Na druhou otázku je tudíž třeba odpovědět, že pojem „třetí strana“ ve smyslu čl. 85a odst. 1 služebního řádu se vztahuje na každého – včetně pojistitelů – kdo má podle vnitrostátního práva povinnost nahradit škodu vzniklou oběti nebo oprávněným osobám.

Ke třetí otázce

- 37 S ohledem na odpovědi poskytnuté na první a druhou otázku není namístě na třetí otázku odpovídat.

Ke čtvrté otázce

- 38 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda musí být služební řád vykládán v tom smyslu, že v rámci řízení o přímé žalobě podle čl. 85a odst. 4 tohoto služebního řádu musí plnění, která je Unie povinna poskytnout podle článku 73 citovaného služebního řádu, jenž se vztahuje na pojištění pro případ nemoci a úrazu, a podle článku 78 téhož služebního řádu, jenž se vztahuje na vyplácení invalidního důchodu, zůstat v konečném důsledku k její tíži.
- 39 Předně je třeba poukázat na to, jak plyne ze žádosti o předběžné otázce, že invalidní důchod nepředstavuje podle vnitrostátní judikatury škodu pro oběť nehody dotčené ve věci v původním řízení a je odlišný a nezávislý na skutečně utrpěné újmě vzniklé této oběti. Povinnost Unie poskytovat oběti plnění podle článků 73 a 78 služebního řádu může ovšem představovat vlastní škodu Unie.
- 40 Podle předkládajícího soud by totiž taková možnost byla podle vnitrostátní judikatury, na kterou je odkázáno výše v bodě 14 tohoto rozsudku, vyloučena, kdyby dotčené plnění mělo podle použitelné právní úpravy zůstat v konečném důsledku k tíži Unie.
- 41 V této souvislosti je třeba konstatovat, že vlastní škoda vzniklá Unii by vycházela z její povinnosti vyplatit oběti plnění podle článků 73 a 78 služebního řádu, takže by pro ni vyplývala ze závazků podle služebního řádu.
- 42 V souvislosti s otázkou, zda plnění stanovená v člancích 73 a 78 služebního řádu musí zůstat v konečném důsledku k tíži Unie, je třeba poukázat na to, že čl. 85a odst. 4 služebního řádu výslovně stanoví, že Unie není při domáhání se náhrady škody vzniklé jejím úředníkům omezena na institut přechodu práv podle čl. 85a odst. 1 tohoto služebního řádu, ale že může podat i přímou žalobu na náhradu vlastní škody vzniklé zejména v důsledku plnění, která musí poskytovat podle služebního řádu.
- 43 Dále je třeba podotknout, že ačkoli povaha invalidního důchodu dotčeného ve věci v původním řízení vykazuje zvláštnosti vyplývající z existence služebního poměru mezi Unií a jejími úředníky, respektování těchto zvláštností nevyžaduje, aby plnění poskytovaná z titulu invalidního důchodu musela zůstat v konečném důsledku k tíži Unie.
- 44 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na čtvrtou otázku odpovědět, že služební řád nelze vykládat v tom smyslu, že by v rámci řízení o přímé žalobě podle čl. 85a odst. 4 tohoto služebního řádu musela plnění, která je Unie povinna poskytnout podle článku 73 citovaného služebního řádu, jenž se vztahuje na pojištění pro případ nemoci a úrazu, a podle článku 78 téhož služebního řádu, jenž se vztahuje na vyplácení invalidního důchodu, zůstat v konečném důsledku k její tíži.

K nákladům řízení

- 45 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

- 1) **Pojem „třetí strana“ použitý v čl. 85a odst. 1 služebního řádu úředníků Evropských společenství zavedeného nařízením Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 ze dne 29. února 1968, kterým se stanoví služební řád úředníků a pracovní řád ostatních zaměstnanců**

Evropských společenství a zvláštní předpisy, které se dočasně uplatňují na úředníky Komise, ve znění nařízení Rady (ES, ESUO, Euratom) č. 781/98 ze dne 7. dubna 1998, musí být vykládán v unijním právním řádu autonomním a jednotným způsobem.

- 2) Pojem „třetí strana“ použitý v čl. 85a odst. 1 služebního řádu úředníků Evropských společenství zavedeného nařízením č. 259/68, ve znění nařízení č. 781/98, se vztahuje na každého – včetně pojistitelů – kdo má podle vnitrostátního práva povinnost nahradit škodu vzniklou oběti nebo oprávněným osobám.

Služební řád úředníků Evropských společenství zavedený nařízením č. 259/68, ve znění nařízení č. 781/98, nelze vykládat v tom smyslu, že by v rámci řízení o přímé žalobě podle čl. 85a odst. 4 tohoto služebního řádu musela plnění, která je Unie povinna poskytnout podle článku 73 citovaného služebního řádu, jenž se vztahuje na pojištění pro případ nemoci a úrazu, a podle článku 78 téhož služebního řádu, jenž se vztahuje na vyplácení invalidního důchodu, zůstat v konečném důsledku k její tíži.

Podpisy.